Y Grŵp Trawsbleidiol ar y Lluoedd Arfog a’r Cadetiaid

Cofnodion y Cyfarfod

Dyddiad: 17 Gorffennaf 2019

Lleoliad: Ystafell Briffio'r Cyfryngau

Yn bresennol:

Enw	Teitl
Darren Millar AC	Aelod Cynulliad Gorllewin Clwyd
Y Comander Steve Henaghen	Gorchymyn Rhanbarthol y Llynges Cymru a Gorllewin Lloegr
Y Cyrnol Nick Beard	RFCA Cymru
Y Cadlywydd Adain P Sagar	Sgwadron 614 Caerdydd
Uwchgapten Craig Middle	Brigâd 160 y Milwyr Traed a Phencadlys Cymru
Peter Evans	Llywodraeth Cymru
Heather Ferguson	Age Cymru
Rachel MacManus	Help for Heroes
Jeff Maddison	Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf
Alun Davies AC	Aelod Cynulliad Blaenau Gwent
Lisa Rawlings	Swyddog Cyswllt y Lluoedd Arfog, Gwent
Millie Taylor	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
Sarah Court	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
John William	Y Lleng Brydeinig Frenhinol
David Rowlands AC	Aelod Cynulliad Dwyrain De Cymru
Tyler Walsh	Ceidwadwyr Cymreig
Mike Bailey	Gwasanaeth Lles y Cyn-filwyr (Y Weinyddiaeth Amddiffyn)
Ryland Royle	Swyddfa Mike Hedges AC
Alan Vernon-Jones	Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen
Bethan Sayed AC	Aelod Cynulliad Gorllewin De Cymru
Rob Nichols	Care After Combat
Mohammad Asghar AC	Aelod Cynulliad Dwyrain De Cymru
Mark Isherwood AC	Aelod Cynulliad Gogledd Cymru
Rhianon Passmore AC	Aelod Cynulliad Islwyn
Emlyn Pratt	Swyddfa Rhiannon Passmore AC
Lisa Thipthorp	Gweithgor Tri Gwasanaeth Forces Families Jobs
Andrew Mansfield	Y Gwasanaeth Cymorth wrth Adael y Lluoedd Arfog

Sarah Price	Y Gwasanaeth Cymorth wrth Adael y Lluoedd Arfog
Emma Grant	Wave Radio
Kate McCulloch	Y Gwasanaeth Cymorth wrth Adael y Lluoedd Arfog
Lisa Rawlings	Swyddog Cyswllt y Lluoedd Arfog, Gwent

Ymddiheuriadau:

Enw	Teitl
Janette Williams	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Llyr Gruffydd AC	Aelod Cynulliad Gogledd Cymru
Dai Lloyd AC	Aelod Cynulliad Gorllewin De Cymru
Shelly Elgin	Help for Heroes
Helen Mary Jones AC	Aelod Cynulliad Canolbarth a Gorllewin Cymru
Geraint Jones	CAIS
Stephen Townley	Swyddog Cyswllt y Lluoedd Arfog, Wrecsam
Lisa Leece	Gwasanaeth Lles Meddygol Amddiffyn St John a'r Groes Goch
Neil Kitchiner	GIG Cymru i Gyn-filwyr
Yr Athro David Rose	Prifysgol East Anglia
Comodor yr Awyrlu Dai Williams	Yr Awyrlu Brenhinol

Crynodeb o’r cyfarfod: Y Grŵp Trawsbleidiol ar y Lluoedd Arfog a’r Cadetiaid

Ystafell Briffio’r Cyfryngau, 12.30 - 1.30pm

1. Croeso a chyflwyniadau

2. Diweddariadau o'r cyfarfod diwethaf –

- Nid ymrwymodd y Prif Weinidog i ymestyn ymgyrch Cymru'n Cofio ond ymrwymodd i sicrhau etifeddiaeth y rhaglen drwy gynnal y wefan y tu hwnt i 2020.

- Roedd cardiau adnabod cyn-filwyr wedi’u cyflwyno i ymadawyr gwasanaeth ac mae cynlluniau ar waith i alluogi cyn-filwyr i wneud cais am eu cardiau adnabod erbyn diwedd 2019.

- Ymrwymodd y Prif Weinidog i edrych ar y cynllun gwarantu cyfweliad ar ôl cael llythyr gan y grŵp. Disgwylir diweddariad gan Lywodraeth Cymru maes o law.

- Cynhaliwyd Digwyddiad Wythnos Milwyr Wrth Gefn yn y Senedd ar 24 Mehefin a drefnwyd gan Gymdeithas y Lluoedd Wrth Gefn a Chadetiaid Cymru a'i noddi gan Darren Millar AC a Llywodraeth Cymru. Diolchodd y Cadeirydd i'r Cyrnol Nick Beard a'i dîm am eu cymorth.

3. Diweddariad gan Age Cymru ar Brosiect 360.

- Cafodd y grŵp gyflwyniad gan Heather Ferguson ar Brosiect 360 Age Cymru.

- Tynnodd Heather sylw at ymchwil a gynhaliwyd yn ddiweddar a rhannodd rai o'r canfyddiadau â'r grŵp.

- Caiff adroddiad gyda'r holl ganfyddiadau ei gyhoeddi'n fuan. **Cytunwyd y dylid dosbarthu hyn ymhlith y grŵp.**

- Tynnodd Heather sylw at y gwaith roedd Age Cymru wedi bod yn ei wneud o ynghylch ymwybyddiaeth pensiwn i gefnogi cyn-filwyr sy'n hawlio eu pensiynau rhyfel a phensiynau'r lluoedd arfog. **Cytunwyd y dylid dosbarthu gwybodaeth am y prosiect ymwybyddiaeth pensiwn i Aelodau'r Cynulliad i'w gwneud yn ymwybodol o'r ymgyrch hon.**

- Rhoddwyd diweddariad i becyn hyfforddi Cymuned y Lluoedd Arfog a ddatblygwyd gan dîm Prosiect 360 ac a ddarperir i holl staff Age Cymru i'w hyfforddi i gyfathrebu'n effeithiol â chyn-filwyr.

- Rhoddwyd diweddariad ar y rhaglen grantiau a ddyrannodd gyllid i sefydliadau partner i roi cymorth i gyn-filwyr.

- Bydd cynhadledd Prosiect 360 yn cael ei chynnal ar 24 Hydref 2019 yn Stadiwm Dinas Caerdydd. **Bydd manylion am gynhadledd Prosiect 360 yn cael eu dosbarthu i'r grŵp.**

- Diolchodd Darren Millar AC i Heather Ferguson am ddiweddaru'r grŵp. Diolchodd Heather i'r grŵp.

- Gofynnodd Darren Millar AC a fyddai modd cyflwyno pecyn hyfforddi Cymuned y Lluoedd Arfog i wasanaethau cyhoeddus. Dywedodd Heather nad oedd adnoddau ar gael i hyfforddi staff y tu allan i'r sefydliad. Awgrymodd Darren Millar AC ysgrifennu at Lywodraeth Cymru yn gofyn i raglen debyg gael ei chyflwyno i wasanaethau cyhoeddus yng Nghymru. Cadarnhaodd Lisa Rawlings fod Swyddogion Cyswllt y Lluoedd Arfog yn ymgymryd â rôl hyfforddi yn eu priod awdurdodau lleol.

4. Cyflwyniad gan y Gweithgor Tri Gwasanaeth ar Forces Families Jobs.

- Cafodd y grŵp gyflwyniad gan Lisa Thipthorp ar y gwaith sy'n cael ei wneud gan y Gweithgor Tri Gwasanaeth ar Forces Families Jobs.

- Deilliodd y prosiect o ymchwil a gomisiynwyd gan Ffederasiwn Teuluoedd y Fyddin a wnaeth argymhellion allweddol ynghylch anawsterau cadw staff yn y Lluoedd Arfog.

- Un o argymhellion allweddol yr adroddiad hwnnw oedd y byddai llwyfan swyddi ar-lein i ŵyr a gwragedd priod yn gwella cyfraddau cadw staff yn y Lluoedd Arfog.

- Dangosodd Lisa y wefan gyrfa i'r grŵp a oedd wedi'i datblygu a'i lansio i ŵyr a gwragedd priod milwyr.

- Lansiwyd y wefan ar 15 Gorffennaf ac mae'n gweithredu fel siop un stop ar gyfer datblygu gyrfa i ŵyr a gwragedd priod milwyr. Mae'r wefan am ddim i gyflogwyr ei defnyddio.

- Mae digwyddiad lansio yng Nghymru ar gyfer y gwasanaeth wedi'i drefnu ar gyfer mis Medi 2019.

- Diolchodd Darren Millar AC i Lisa am gyflwyno i'r grŵp. Diolchodd Lisa i'r grŵp.

- Gofynnodd Darren Millar AC a fu gwaith i ehangu cynlluniau gwarantu cyfweliad i gynnwys gŵyr a gwragedd priod personél milwrol sy'n gwasanaethu. Dywedodd Lisa y byddai'n ystyried hyn. Dywedodd Lisa Rawlings (Swyddog Cyswllt y Lluoedd Arfog, Gwent) fod pedwar o'r pum cyngor y mae'n gweithio ynddynt eisoes yn gwneud hyn. **Cytunodd y Grŵp i ysgrifennu at awdurdodau lleol**

eraill Cymru i hyrwyddo cynlluniau gwarantu cyfweliad i gyn-filwyr a'u gŵyr a'u gwragedd priod.

5. Cyflwyniad gan y Gwasanaeth Cymorth wrth Adael y Lluoedd Arfog.

- Cafodd y grŵp gyflwyniad gan Kate McCulloch ar y gwaith sy'n cael ei wneud gan y Gwasanaeth Cymorth wrth Adael y Lluoedd Arfog.
- Amlinellodd Kate nod cyffredinol y gwasanaeth sy'n rhan o bolisi cymorth trosglwyddo cyfannol y lluoedd arfog.
- Bydd y Gwasanaeth Pontio Amddiffyn yn fyw ac yn dechrau cefnogi ymadawyr gwasanaeth a'u teuluoedd erbyn mis Medi 2019.
- Mae dau reolwr rhanbarthol ar gyfer Cymru, sef Andy Mansfield a Stewart Horton sy'n gyfrifol am Dde Cymru a Chanolbarth Lloegr, a Gogledd Cymru a Gogledd Lloegr yn ôl eu trefn. Nid yw'r un ohonynt yn gweithio yng Nghymru.
- Diolchodd Kate i Peter Evans o Lywodraeth Cymru am roi cymorth i'w gwasanaeth newydd.
- Amlinellodd Kate sut y bydd y gwasanaeth yn gwella'r broses o roi cymorth i bobl sy'n gadael gwasanaeth.
- Bydd y gwasanaeth yn cydweithredu â gwasanaethau eraill i wella'r broses.
- Bydd y gwasanaeth yn cynnwys dulliau hunan-atgyfeirio ac atgyfeirio teulu i alluogi aelodau teulu'r sawl sy'n gadael y gwasanaeth i atgyfeirio eu hunain i'r gwasanaeth.
- Diolchodd Darren Millar AC i Kate am gyflwyno i'r grŵp. Diolchodd Kate i'r grŵp.
- Gofynnodd Rhiannon Passmore AC a oes unrhyw ystyriaeth wedi'i rhoi pe bai'r galw yn fwy na chapasiti'r gwasanaethau ac a fyddai'r gwasanaeth yn addas at y diben pe bai'r galw'n cynyddu. Atebodd Kate ei bod yn credu bod y gwasanaeth yn addas at y diben.

5. Unrhyw fater arall

- Diolchodd Darren Millar AC i bawb am ddod.

- Dosbarthodd Mohammad Asghar daflenni ar gyfer ffair yrfaoedd y mae'n ei noddi yng Nghasnewydd.

- Dywedodd Peter Evans o Lywodraeth Cymru wrth y grŵp y byddai diweddariad ar yr ymarfer mapio a gynhaliwyd gan Lywodraeth Cymru yn cael ei ddarparu ym mis Medi. **Cytunwyd y byddai cyfarfod grŵp yn y dyfodol yn canolbwyntio ar yr ymarfer mapio hwnnw.**

<u>Pwyntiau gweithredu</u>

1. Dosbarthu gwybodaeth am ymgyrch ymwybyddiaeth pensiynau Project 360 i Aelodau'r Cynulliad.

2. Adroddiad Prosiect 360 i'w ddosbarthu ar ôl ei gyhoeddi.

3. Gwahoddiad i’w ddosbarthu ar gyfer cynhadledd Prosiect 360.

4. Ysgrifennu at holl arweinwyr a Phrif Weithredwyr awdurdodau lleol Cymru i'w hannog i fabwysiadu cynlluniau gwarantu cyfweliad i gyn-filwyr a gŵyr a gwragedd priod milwyr.

5. Cynnwys adborth ar ymarfer mapio Llywodraeth Cymru mewn cyfarfod yn y dyfodol.